

A

Madarász József Városi Könyvtár

b e s z á m o l ó j a

a

2015. szeptember 1-je és
2016. augusztus 31-e

közötti tevékenységéről.

A könyvtár feladata, mint nyilvános könyvtárnak, a település közművelődési könyvtáraként a lakosság általános tájékozódásához, művelődéséhez, az élet-hosszig tartó tanuláshoz, a szakmai munkához, az igényes szórakozáshoz szükséges dokumentumok és szolgáltatások biztosítása.

Küldetésnyilatkozat

A Madarász József Városi Könyvtár fő feladatának tekinti, hogy az érdeklődők legszélesebb köre számára biztosítsa a feltételeket a magyar és egyetemes kultúra kincseinek megismeréséhez, a folyamatos önművelésre, a színvonalas szórakozásra. Ennek érdekében a könyvtár gyűjtőkörébe tartozó dokumentumok beszerzésével, feldolgozásával és a könyvtári szolgáltatások szervezésével támogatják: a szervezett oktatásban és az önképzésben részt vevő személyek tanulását,

- az állampolgári jogok gyakorlásához, valamint a személyes és közösségi önmegvalósításhoz szükséges közhasznú ismeretek megszerzését,
- a gazdaság, a társadalom, a tudomány és kultúra területén való tájékozódást,
- az irodalom és más művészeti ágak alkotóinak és alkotásainak megismerését,
- a város és a kistérség természeti értékeinek, gazdasági, társadalmi folyamatainak, kulturális, történelmi, néprajzi hagyományainak kutatását és bemutatását,
- a szabadidő hasznos eltöltését.

A kitűzött célok megvalósítására törekedve:

- a könyvtár állományát folyamatosan gyarapítjuk és frissítjük,
- gondoskodunk az állomány feltárásáról,
- korszerű elektronikus eszközökre és forrásokra támaszkodva fejlesztjük az intézmény információs szolgáltatásait, növeljük az elektronikus dokumentum-szolgáltatás arányát,
- lehetőséget biztosítunk arra, hogy a könyvtár állományáról és szolgáltatásairól az interneten is tájékozódni tudjanak az érdeklődők,
- folyamatosan javítjuk szolgáltatásaink személyi és tárgyi feltételeit,
- intézményünkben lehetőséget biztosítunk a közösségi művelődésre,
- munkánk során folyamatosan figyelembe vesszük a könyvtárhasználók javaslatait. Vizsgáljuk a felhasználói igényeket, szokásokat, s ennek megfelelően módosítjuk, bővítjük a könyvtár szolgáltatásait.

Arra törekszünk, hogy – a fenntartó, Sárbogárd Város Önkormányzata szándékával összhangban – megteremtsük a XXI. század követelményeinek megfelelő nyilvános könyvtári szolgáltatást. Ennek érdekében jó kapcsolatot alakítunk ki, ápolunk és együttműködünk a városban található közintézményekkel.

Bevezető gondolatok

„Napjainkban – az információbőség korában – az egyik legnagyobb kihívás a választani tudás művészete. E szükséglet kielégítésében különösen felértékelődik a könyvtárak jelentősége. Amit a könyvtárosok tesznek, az nemzeti ügy, hiszen munkájuk nélkül nem maradhat meg a nemzeti kultúra. A könyvtáraknak – határon innen és túl – a közösségteremtésben is jelentős szerepük van.” (Dr. Kövér László, az Országgyűlés elnöke)

1. Személyi állomány

A Madarász József Városi Könyvtár dolgozói létszáma 5 fő, - ebből négy fő a könyvtáros, 1 fő kisegítő alkalmazott, amely létszám 2016-ban 2 fő közcélú munkavállalóval egészült ki.

A könyvtár dolgozói közül 2 fő szakalkalmazott (könyvtáros) 2016. április 30-tól igénybe vette a 40 év munkaviszony után választható nyugállományba vonulást. A két kolléganőnek a Kjt. megfelelő paragrafusára szerint 8 hónap felmondási idő jár, amelynek felére felmentést kell adni. Könyvtári munkájuk augusztus 30-ával befejeződött. Helyettük szeptember 1-jével 2 fő új munkatárs felvétele történt.

Egyiküknek szakirányú könyvtárosi (főiskolai) végzettséggel rendelkezik, míg a másik új dolgozó jelenleg középfokú könyvtárosi tanfolyamot végez,

A könyvtárban szeptembertől 1 fő közmunkást foglalkoztatunk.

2. Képzés, továbbképzés

A Madarász József Városi Könyvtár munkatársai sikeresen eleget tettek az első ciklusbeli – 2002-2006. év közötti – kötelező továbbképzési kötelezettségüknek.

1 fő könyvtárosunk jelenleg a BME-OMIKK 2 féléves (450 órás) felső középfokú segédkönyvtáros képzésben vesz részt.

A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár, ill. most már a Vörösmarty Mihály Könyvtár kéthavonta szervezett továbbképzéseiben, az Országos Széchenyi Könyvtár, a Magyar Könyvtáros Egyesület szekciói által szervezett konferenciákon, értekezleteken, tanácskozásokon munkatársaimmal együtt a Madarász József Városi Könyvtárat és Sárbogárdot képviseltük.

3. Technikai felszereltség

A Madarász József Városi Könyvtárban 15 db számítógép található. A gépek többségét a 2014. évi költségvetésben elfogadásra került összegből sikerült beszerezni. A számítógépek elhelyezése a következő: 2 db kölcsönzőgép, 1 db feldolgozógép, 1 db katalógusgép, 2 db laptop, 8 db olvasói számítógép, 1 db nagy teljesítményű szervergép.

Az internetről letöltött anyagokat az olvasók fekete-fehérben, ill. színesben – ellenszolgáltatás fejében – ki tudják nyomtatni.

A hagyományos nyomtatás igénybevételére egy többfunkciós berendezést – nyomtató, fénymásoló és szkennert is egyben – üzemeltetünk, aminek hardvere

printszeren keresztül, a nyomtatási költségek lehető legalacsonyabban való tartásával érhető el olvasóink számára.

4. Pályázatok

A beszámolási időszakban könyvtártípusunknak megfelelő pályázatot nem írtak ki, így az elmúlt évben nem tudtunk pályázatot beadni. 2014-ben pályáztunk és nyertünk az NKA Igazgatósága által kiírt, Könyvtári szakmai eszközfejlesztés... elnevezésű pályázaton. Ezen a pályázaton azon intézmények vehettek részt, ahol előzőleg jelentős könyvtári szolgáltató tér bővítését hajtották végre. Az „Újratervezés – Sárbogárd Város Központjának megújítása” KDOP.3.1/B-11 elnevezésű projekt keretében könyvtárunk új épületbe költözött, így pályázhatott a Madarász József Városi Könyvtár is. A megvásárolt eszközök otthonosabbá, szebbé, esztétikusabbá, kényelmesebbé varázsolták a megújult könyvtári létesítményt, könyvtári tereket.

5. A könyvtári állomány gépesítése

Könyvtárunkban TextLib integrált könyvtári rendszer A, B és C modulja segítségével folyik a dokumentumok megrendelése, honosítása, kölcsönzése. A rendszer folyamatosan történő fejlesztésével, az ezzel járó változások megismerésével és alkalmazásával munkatársaink igyekeznek lépést tartani.

A több évig tartó – munkatársak, közmunkások és a rendszergazda aprólékos, összehangolt – kollektív munkájának köszönhetően 2006. január 3-ával megkezdődött a könyvtári dokumentumok (könyvek, DVD-k, videokazetták) számítógéppel történő kölcsönzése.

2009-ben a TextLib integrált könyvtári rendszer C modul (Állomány - Állományellenőrzés) alkalmazásával átfogó ellenőrzési, leltározási munkát kezdtünk.

6. Állománygyarapítás

A könyvtári állománygyarapítási munkát elsősorban a KELLO által kiadott Új Könyvek Állománygyarapítási Tájékoztató kiadvány segítségével végezzük.

A divatos, kurrens könyvek megjelenéstől számított legrövidebb időn belüli olvasóhoz juttatása a könyvesbolttal való megfelelő együttműködés eredményeképpen valósul meg.

A DVD-k vásárlása ügynökön keresztül történik. A kurrens filmek megvásárlása, gyors kölcsönözhetővé tétele a mai napig új beiratkozók megjelenését vonzza magával, néhányukból talán olvasó is válik.

Az új dokumentumok beszerzésekor természetesen figyelembe vesszük olvasóink igényeit, olvasási szokásait.

7. Állományapasztás

Az állomány folyamatos alakítás - a gyarapítás - mellett a másik, ellenkező előjelű, de csaknem hasonló fontosságú összetevője, a tervszerű apasztás. A tervszerű apasztás a könyvtári gyűjteményszervezés azon érdemi alkotóeleme, amely a meglévő, de további megtartásra valamely ok miatt nem érdemes dokumentumokra vonatkozik.

Leggyakoribb lehetnek:

- tartalmi avulás,
- ugyanazon mű újabb, korszerűbb, átdolgozott kiadása,
- a használati igény teljes hiánya,
- a forgalmazáshoz képest magas példányszám,
- gyűjtőkori módosulás,
- a példány rongált állapota.

A számítógépes kölcsönzés bevezetését megelőzően nagyarányú selejtezést kezdtünk el könyvtárunkban.

Úgy tűnik, hogy a – 2002-ben elkezdett – tartalmilag elavult, elhasználódott, gombás, fertőzött, ill. gépi feldolgozásra nem érdemes szép- és szakirodalmat 2009. évre sikerült a könyvtár állományából kivonni, mindet kiselejtezni.

A dokumentumokat a természetes „elhasználódás”, avulás miatt évente, ill. folyamatosan kell selejtezni. Ezeket kedvezményes vásár alkalmából felkínáljuk megvásárlásra az érdeklődőknek. Az el nem adott könyvek – a törvényi előírásoknak megfelelően – megsemmisítésre kerülnek.

A folyóiratraktárban – az előző évekhez hasonlóan – rendet raktunk, a megőrzésre nem kerülő folyóiratokat selejteztük, árusítjuk, ill. megsemmisítjük.

8. Kölcsönzés – tájékoztatás

Olvasóink nagy része valamelyik felsőoktatási intézményben, középiskolában tanul, de a beiratkozott könyvtárhasználók közül egyre többen vesznek részt valamilyen posztgraduális képzésben. Könyvtárhasználóink elsősorban tanuláshoz, szakdolgozat írásához, ill. munkájukhoz keresnek könyveket, folyóiratokat. A könyvtár saját állományának kölcsönzése mellett évek óta népszerű szolgáltatása a könyvtárközi kölcsönzés, amelyet az ODR-tagkönyvtárak anyagából bonyolítanak le kollégáink. A könyvtárközi kölcsönzés szolgáltatásban 2007. január 1-től – a támogatási rendszer változása miatt – az ODR szolgáltató könyvtárakhoz a kölcsönzött könyvek ingyenes visszaküldése megszűnt, emiatt a könyvtár kénytelen ezt a szolgáltatást igénybe vevő olvasóra áthárítani.

A szórakozásból olvasók száma az előző évekhez viszonyítva állandónak mondható. Sárbogárdon egyedül a könyvtár foglalkozik DVD-k kölcsönzésével, emiatt sok fiatal jön be és válik könyvtárhasználóvá.

Ugyanez mondható el a számítógépek használatáról, ill. nyilvános helyen történő internet-elérésről.

A Madarász József Városi Könyvtár kedvezményes internet-hozzáférést, számítógép-használatot és nyomtatási lehetőséget biztosít minden 12 év feletti beiratkozott olvasója számára.

9. Rendezvényeink

Az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően a beszámolási időszak alatt is sok nívós, érdekes, minden ízlést kielégítő programot szerveztünk a város és környéke érdeklődő lakosai számára.

Szeptember 30-án ünnepeljük a Népmese Napját.

A Népmese Napját 2005. óta ünnepeljük, amikor is a Magyar Olvasótársaság felhívással fordult mindazokhoz, akiknek fontos a népmesék fennmaradása és a mesékben élő bölcsesség továbbhagyományozása, csatlakozzon ahhoz a kezdeményezéshez, hogy *Benedek Elek születésnapja, szeptember 30-a legyen A népmese napja hazánkban.*

Szeptember 29-én **Dr. Kádár Annamária** pszichológus, tréner óriási érdeklődés mellett tartott előadást „**Mese, mint hamuban sült pogácsa**” címmel.

Október elején került sor az immár hagyományos „**Összefogás a könyvtárakért**” elnevezésű országos programsorozat keretén belül a sárbogárdi rendezvényekre. „**Nagy könyvtári show**” elnevezésű programban ez alkalommal is több érdekes és izgalmas rendezvényt tartottunk városunkban.

Október 6-án „**A Tündérboszorkány a könyvtárba látogat**” címmel **Bosnyák Viktória** találkozott a mészölyös diákokkal.

Október 7-én **Bödő István** főlevéltáros tartott előadást könyvtárunkban „**Madarász és kora**” címmel.

Az előadás előtt kiállítás nyílt könyvtárunk névadójáról, amelyet Novák Kovács Zsolt tanár nyitott meg.

Az országos rendezvénysorozat keretén belül különféle „akciókkal” is igyekeztünk új olvasókat becsábítani intézményünkbe. Októberben kedvezményes könyvárussítással, ingyenes beiratkozással, a késedelmi díjak eltörlésével igyekeztünk új olvasókat is becsábítani könyvtárunkba.

Október 14-én **Schág Éva**, a NASA kutatómérnöke „**Sárbogárdtól a NASA-ig**” címmel tartott előadást a nagy létszámú érdeklődőknek.

November 16-án tartottuk **Hargitai Lajos** „**Téglák a falban**” című legújabb könyvének bemutatóját.

December 7-én **Sashalmi György** „**Változatok rock-gitárra**” című kiállítását tekinthették meg az érdeklődők.

2015. ben utolsó rendezvényünkön, december 14-én, „**Orchideák...**” címmel **Póka Éva és Kautzky Armand** önálló estjének tapsolhattunk.

2016. január 23-án tartottuk a hagyományos, nagy sikerű „**Olvassunk egymásnak**” című rendezvényünket, idén **Fehér Klára** műveiből olvastak fel délelőtt az alsósok, délután a felsős tanulók és a gimnazisták. Erre az alkalomra készült az aktuális kiállításunk is, amely Fehér Klára **életét, műveit** mutatta be.

Január 25-én **Gál Sándor** „**Szentföld, ahogy a kamerám látta**” címmel vetítéssel egybekötött élménybeszámolóját hallhattuk és láthattuk.

Február 22-én **Bödő István** főlevéltáros „**Boross Mihály és kora**” c. előadására voltunk nagyon sokan kíváncsiak. A rendezvényt a Sárbogárdi Múzeum Egyesület szervezte.

Február 19-én szerveztük első idei irodalmi estünket „**Kussoltat a sors**” címmel, amelynek előadója **Pálfy Margit** volt. Az előadással Latinovits Zoltánra emlékezünk.

Március 7-én „**Kegyeleti barangolás az Isonzó mentén**” címmel **Varga Csaba** fotóiból összeállított kiállításra és diaporáma vetítésre invitáltunk minden kedves érdeklődő vendéget.

Március 21-én a Sárbogárdi Múzeum Egyesület által kiadott helytörténeti füzetek sorozat újabb kötetének, **Kiss Józsefné: Életem** című könyvének bemutatását **dr. Lukács László** professzor úr értékelte.

Április 1-jén „**Keresztény meditáció. A csend imája**” címmel **Tariska Eszter** a dobogókői Lelkigyakorlatos Ház munkatársa tartott előadást és meditációs gyakorlatot.

Április 12-én a **Költészet Napja** alkalmából **József Attilára** emlékeztünk. „**Nappal hold két bennem...**” címmel **Turek Miklós** versszínházi színművész monodrámáját hallgathattuk, József Attila utolsó éjszakájáról.

Május 2-án **gróf Nádasdy Borbála** volt író-olvasó találkozásunk vendége.

Május 23-án „**Búvárórak**” címmel **Streng Ferenc** gyűjteményéből nyílt kiállítás, amelyet **Novák Kovács Zsolt** tanár nyitott meg.

Május 26-án „**Elindultam Sárbogárról**” című rendezvényünk vendégeként **dr. Csáttári Bence** történész, a Nemzeti Emlékezet Bizottság kutatójával érkezett „haza” és mesélt munkájáról. Bencével **Hargitai-Kiss Virág** beszélgetett. *Mindkét rendezvényünk a XXV. Sárbogárdi Napok Rendezvénysorozat részeként valósult meg.*

A 87. Ünnepi Könyvhét alkalmából június 6-án Dragomán György író-találkozónk vendégül. Beszélgetőtársa **Gyöngyössi Csaba** volt.

Június 7-től kiállítás nyílt **Biró Andrea** alkotásaiból, amelyen a Hagyományok Háza képzéseit népszerűsítő munkáit tekinthették meg az érdeklődők.

10. **Összefoglalva**

Az 1997. évi törvény könyvtárakra vonatkozó legfőbb célja: mindenki számára biztosítani a könyvtárhasználat jogát, szabályozni a nyilvános könyvtári ellátás működését és fejlesztését. A könyvtárhasználat biztosítása mindenütt adott, ha van megfelelő épület, könyvtáros és állomány. Mindez azonban nem elég ahhoz, hogy a könyvtár minőségi szolgáltatásokat nyújtson, ennek függvénye a mennyiségi és minőségi állományfejlesztés, a jó személyi ellátottság, a kor követelményeinek megfelelő műszaki fejlesztés. A Madarász József Városi Könyvtár mindig is igyekezett megfelelni a lakosság könyvtárral szemben támasztott változó igényeinek, az ehhez szükséges pénzügyi fedezetet a fenntartó, Sárbogárd Város Önkormányzat biztosította.

A városi könyvtár szolgáltatásaiban, a gyűjtemény alakításában mindig figyelembe vette a helyi sajátosságokat.

Sárbogárd kisváros, majdnem mindenki mindenkit ismer. Személy szerint ismerjük az olvasókat, családjukat, gondjaikat, problémáikat. A könyvtárba betérő emberek többsége igényli a személyes törődést, erre kiemelten figyelünk. Tudjuk, olvasóink közül ki az, akinek segítség kell a könyvek, dokumentumok választásánál, az internet használatakor és ki az, aki szeret „önállóan” böngészni, válogatni.

A könyvtár szociális szerepe mindenütt, így Sárbogárdon is megnőtt. Sok a halmozottan hátrányos helyzetű, idejét csavargással töltő „kulcsos”, ill. lakásotthonban élő látogatónk. Célunk, hogy ők is érezzék jól magukat nálunk, igyekszünk rávenni őket a számítógépek használatán kívül az olvasásra is, érdeklődésünknek megfelelően ajánlunk mindnyájuknak folyóiratokat néha még könyveket is.

A könyvtár szolgáltatásai bővülnek, átalakulnak, változnak – egyrészt a kor követelményeinek megfelelően, másrészt a lakosság igényei szerint.

A visszajelzésekre, bírálatokra odafigyelünk. Szerencsére az elismeréssel sem fukarkodnak olvasóink, vendégeink, ami mindinkább arra ösztönöz bennünket, hogy a lehetőség szerint maximális színvonalon végezzük munkánkat.

Az elmúlt évben – a törvényi előírásokat betartva – a Madarász József Városi Könyvtár eleget tudott tenni a lakosság könyvtárral szemben támasztott elvárásainak, színvonalas szolgáltatásaival, munkájával aktívan részt vett a város kulturális életében.

A beszámolót egy mondatban összefoglalva elmondhatjuk, hogy a Madarász József Városi Könyvtárban ebben az időszakban is optimálisan megvalósult a városi könyvtárak újfajta szerepértelmezése:

- közösségfejlesztés,
- az információk profi módon történő közvetítése,
- markáns térségi szerep.

Terveink 2017. évre

- az eddig elért eredmények, az elismertség megőrzése,
- stabil, kiszámítható, korrekt szakmai együttműködés,
- a minőségi szolgáltatások fejlesztése oly módon, hogy tekintettel legyünk a költségvetési realitásokra, a pályázati lehetőségekre, szem előtt tartva a rendelkezésre álló emberi erőforrások optimális kihasználását,
- a számítógépes és telekommunikációs eszközök szinten tartása, lehetőség szerinti fejlesztése,
- érdekes, színvonalas programok szervezése, szem előtt tartva a különböző érdeklődési körű, műveltségű emberek igényeit.
- A könyvtári weblap naprakész kezelése, aktualizálása,
- a könyvtár új helyre való költözésével járó feladatok, pluszfeladatok megszervezése, megoldása.

Sárbogárd, 2016. szeptember 30.

Nagy Zsuzsanna
igazgató